

**AKADEMISKA
BARNSJUKHUSET**

Mitrofanoffavledning

Patientinformation

Har du frågor, kontakta:

Kontakta oss via e-tjänster på www.1177.se

Urologmottagningen för barn och ungdom

Telefontid måndag till fredag 8 – 8.45

018 – 611 39 65

Information om barnurologiska diagnoser, undersökningar, behandlingar och vissa operationer finns även på www.akademiska.se under urologmottagningen för barn och ungdom.

För dig som är barn eller ungdom

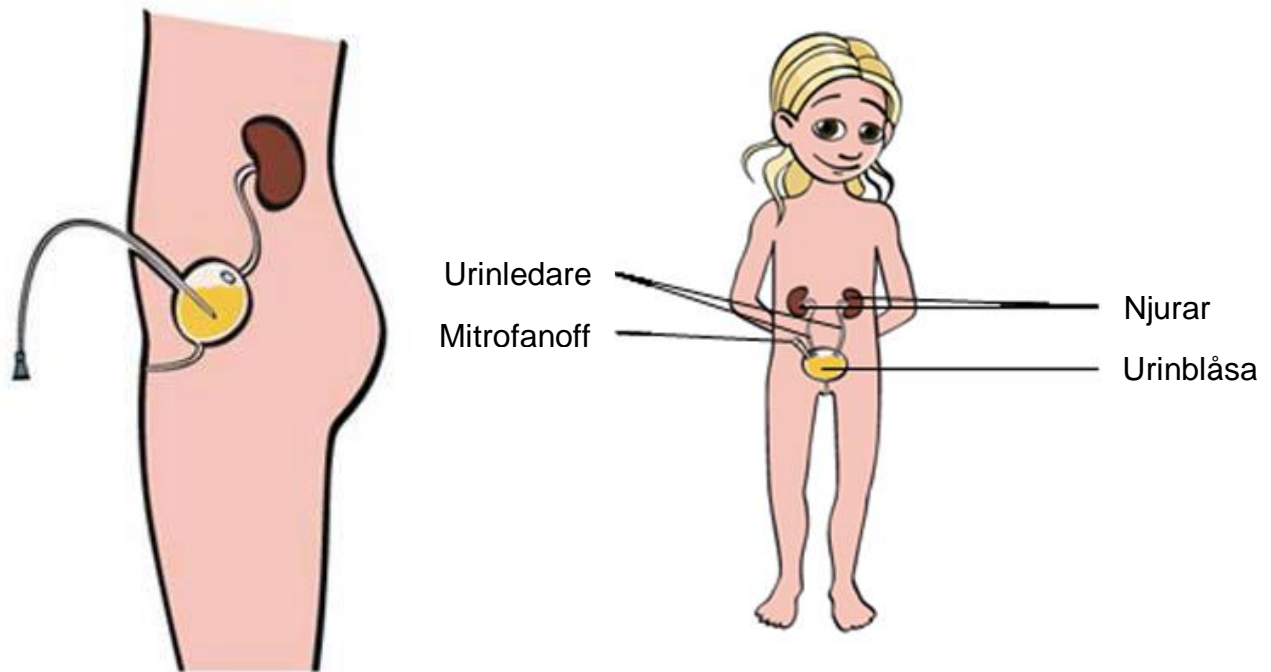
Du som är barn eller ungdom har på samma sätt som vuxna rätt att få information som är lätt att förstå. På www.akademiska.se/ung kan du till exempel läsa om hur det går till vid våra vanligaste undersökningar

Vänd sida för
Att läsa mer!

Vad är Mitrofanoffavledning?

Mitrofanoff är namnet på en tappningskanal för urin, som går från urinblåsan till hudplanet. Kanalen görs av blindtarmsbihanget, tarm eller urinledare, individuellt efter patientens förutsättningar. Patienten tömmer regelbundet urinblåsan via kanalen, vanliga tappningskatetrar används. Kanalen gör det möjligt att utföra kateterisering via magen. Kanalen görs med ventilmekanism, och blir på så sätt tät mellan tappningarna. Man kan, men måste inte, ha ett plåster över den lilla öppningen mellan tappningarna.

När används Mitrofanoff?

När det är svårt att genomföra sedvanlig RIK (Ren Intermittent Kateterisering) av anatomiska eller andra orsaker, kan en Mitrofanoffkanal vara ett bra alternativ. Operationen utförs på barn i förskoleåldern eller äldre när barnet själv kan utföra kateteriseringen.

Ibland genomförs också en förstoring av urinblåsan, blåsaugmentation, i samband med ingreppet. Vid blåsaugmentationen används tunntarm som läggs som en mössa på den befintliga blåsan. Detta gör att blåsan får en större kapacitet, men inte har samma förmåga att dra ihop sig, kateterisering blir därför nödvändig. Den nya blåsan kopplas till kanalen genom vilken kateteriseringen utförs.

Att kateterisera genom en Mitrofanoff

Det kan kännas konstigt i början med kateteriseringen, men med träning lär sig barnet hantera det bra. Det kan till och med vara lättare, eftersom det är enklare att hitta öppningen.

Kateterisering via Mitrofanoff

Om barnet kan genomföra kateteriseringen själv är detta det bästa. Vissa barn kan behöva hjälp av föräldrar eller assistent. Många barn kan behöva påminnelsehjälp för att komma iväg till toaletten. Vanligast är att tömma blåsan cirka var tredje timme dagtid. Nattetid används ofta kvarliggande kateter de första månaderna. Det är viktigt med noggrann handtvätt före och efter kateteriseringen, handskar används av sjukhuspersonal och assistenter.

Intervall mellan tappningar är individuellt, och bestäms i samråd med barnets läkare. Storlek på kateter är också individuell, men längden bör vara ca 40 cm för att kunna tömma på ett bra sätt. Tekniken lär man sig på sjukhuset tre till fyra veckor efter operationen, därefter bör man ha kontakt med uroterapeut (sjuksköterska med specialkunskaper om urinvägar och katetrar) regelbundet för uppföljning, förskrivning av utrustning etcetera.

Skötsel av Mitrofanoff

Mitrofanofföppningen hålls ren genom daglig dusch, och genom att torka lätt vid behov då man kateteriserar sig. Den första tiden efter operationen används en ACE-stopper, en silikonpropp i samma storlek som katetern, mellan kateteriseringarna för att förhindra att öppningen drar ihop sig och blir trång.

RIK-teknik vid Mitrofanoff

- Tvätta händerna (på sjukhus bör man använda handsprit också).
- Blötlägg katetern 30 sekunder i ljummet kranvatten.
- Om det ser kladdigt ut runt Mitrofanoffingången, torka med ren mjuk kompress fuktad med ljummet vatten (tvätta händerna igen).
- För in katetern tills det börjar rinna ut urin. När urinen slutar rinna, prova att ändra läge lite på katetern, och eventuellt kroppen, så att all urin kommer ut.
- Dra ut katetern och kasta den i soporna.

Sköljning av urinblåsan

När man gjort en blåsförstoring med vävnad från tarmen behövs oftast regelbundna blåssköljningar eftersom tarmen fortsätter producera slem. Tarmludd bildar en grumlig slemmig urin, därför bör blåsan spolas igenom med kokt, fingervarmt kranvatten.

Blåssköljningarna utförs 1 – 2 gånger per dag, beroende på hur mycket slem som bildas.

Vid förkylning och infektion blir det oftast mera slem.

Nattkateter/kvarliggande kateter vid utflykt/resa

- Tvätta händerna (på sjukhus bör man använda handsprit också).
- Om det ser kladdigt ut runt Mitrofanoffingången, torka med ren mjuk kompress fuktad med ljummet vatten (tvätta händerna igen).
- Koppla ihop katetern med urinuppsamlingspåse.
- För in katetern tills det börjar rinna ut urin. Tejpa fast katetern på huden.

Vanliga frågor om Mitrofanoff

Behövs speciella kläder?

Nej, men det kan vara bekvämt att inte ha en linning som sitter åt över Mitrofanoffingången.

Behövs speciell diet?

Nej, det behövs ingen speciell diet. Vanlig näringsriktig kost som alla andra barn behöver.

Kan barnet duscha och bada som vanligt?

Ja, de flesta barn använder ett vattentätt plåster över Mitrofanoffingången vid bad.

Hur gör man på resor?

Ta med tillräckligt med katetrar, förvara dessa i handbagaget. Bra att ta kontakt med din sjukvårdskontakt/uroterapeut före resan för eventuella råd och tips. Det finns en minifolder med information till tullen om katetrar på olika språk, som kan vara bra att ha med. Katetrar som innehåller vätska och ligger i handbagaget behöver ibland extra intyg. Ska man resa långt kan det vara en fördel att ha en inneliggande kateter (ej ”vattenkateter”) för att slippa gå på en trång flygplanstolett.

I skolan?

Barnet kan återvända till skolan så snart det återhämtat sig efter operationen. Det är viktigt att gå regelbundet på toaletten. Vissa barn kan behöva hjälp med påminnelser.

Kan man idrotta?

Ja, man kan idrotta dock med viss försiktighet vid kontaktsporter med risk för slag på Mitrofanoffingången.

Kommer framtida sexualitet att påverkas?

Nej, själva Mitrofanoffingången påverkar inte det framtida sexlivet.

För alla flickor är det bra att alltid tömma blåsan efter samlag, för att minska risken för urinvägsinfektion.

Vad gör man om det är blod på katetern när den dras ut?

En liten mängd blod på katetern är normalt, framför allt i början. Om mängden ökar eller fortsätter en längre tid bör man kontakta sjukvården.

Länkar

www.mitrofanoffsupport.org.uk

www.nikola.nu

www.wellspect.se

1177

Du hittar information och tjänster för din hälsa och vård på webbplatsen 1177.se. För sjukvårdsrådgivning ring 1177, öppet dygnet runt.

Kontakt Akademiska

Akademiska sjukhuset nås via:
patientkontakt@akademiska.se
Patientkontakt 018-611 30 33,
Växel: 018-611 00 00
www.akademiska.se